

Ly Rượu Mừng

Mỗi độ xuân về, giữa cơn gió lạnh của những ngày đông ở xứ người, lòng người chợt vương một nỗi buồn man mác của kẻ tha hương khi nhớ về chuỗi ký ức ở một nơi xa lắm. Bên ấy, mùa xuân đang trở về trên những chấu cúc vàng rực rỡ, mồng gà đỏ thắm, những cây tắc kiểng no tròn bụ bẫm trái căng chín mọng... Và hơn thế nữa những cánh mai vàng nở rộ trong nắng xuân ấm áp. Đẹp kiêu sa đến nao cả lòng người. Hương xuân thanh thoát, tình xuân nồng nàn. Cho dù có thờ ơ cách mấy mùa xuân cũng đến bên mình để nhuộm hồng đôi má cô gái xuân thì, làm rạng rỡ nụ cười trẻ thơ. Người ta vẫn cho rằng mùa xuân là mùa của tuổi trẻ, khi những mầm lá non vừa nhú trên cành lộc biếc là một sức sống mới bắt đầu. Đứng trước cửa giao mùa người có chút xao lòng khi nhớ về những dâu bể của năm tháng qua, tình cũ phai nhòa, bạn bè người thân đã có người ra đi không trở lại... Một thoáng ngậm ngùi khi nhớ về những chiều xuân năm xưa, khi mái tóc còn xanh, tâm hồn còn mênh mang nét hồn nhiên tuổi trẻ. Xôn xao mong đợi từng ngày để đón tân niên, trao nhau lời chúc đầu năm, mời nhau miếng mứt thân tình, ly rượu nồng ấm... Và cùng nhau cất lên khúc hát mừng xuân rộn ràng:

Ngày xuân nâng chén, ta chúc nơi nơi...

Bằng nhịp điệu Valse sôi nổi. Từ năm 1955, bản nhạc Ly Rượu Mừng của nhạc sĩ Phạm Đình Chương lần đầu tiên được đăng trên số báo Tết Đồi Mới đã trở thành một khúc hoan ca không thể thiếu trong những buổi tiệc tân niên, người ở xa quay bước trở

về sum họp dưới mái ấm gia đình, khi bạn bè thân hữu gặp gỡ trong ngày họp mặt đầu năm của những gia đình Việt Nam. Người ta tạm quên đi những bon chen nhọc nhằn của đời sống và cùng nâng ly rượu hát lên câu chúc mừng năm mới:

*Mừng anh nông phu vui lúa thơm hơi
Người thương gia lợi tức
Người công nhân ấm no
Thoát ly đời gian lao nghèo khó...*

Tiếng hát hòa lẫn vào niềm mơ ước chung giản dị cơm no, áo ấm của con người:

*Á... a... a... a
Nhấp chén đầy vui chúc người người vui
Á... a... a... a
Muôn lòng xao xuyên duyên đời...*

Có gì hơn nữa khi lòng người tràn ngập niềm vui, khi mỗi duyên thắm trở thành vĩnh cửu dưới mái ấm ngôi nhà se se mùi mứt tết ngọt lịm bên bếp lửa hồng. Người phụ nữ khéo tay lựa từng hạt nếp tím, ủ men làm nên ly rượu cảm cay nồng để:

*Rót thêm tràn đầy chén quan san
Chúc người binh sĩ lên đàng
Chiến đấu công thành
Sống cuộc đời lành
Mừng người vì nước quên thân mình...*

Mùa xuân không chỉ đơn thuần trong tình yêu tuổi trẻ. Nó còn bao la hơn nữa đó là tình yêu quê hương, đất nước. Người trai trẻ bỏ lại niềm vui sau lưng, người thân yêu nơi chốn quê nhà, lên đường làm tròn bổn phận người trai trong thời chinh chiến. Giữa hoan khúc rộn ràng của nhịp xuân, tiết tấu bài hát chợt nhẹ nhàng hẳn đi khi nói về người mẹ già đang mòn mỏi trông chờ người con nơi phương xa:

*Kìa nơi xa xa, có bà mẹ già
Từ lâu mong con mắt vương lệ nhòa
Chúc bà một sớm quê hương
Bước con về hòa nổi yêu thương...*

Quê hương của mẹ có nếp nhà tranh khói lam chiều tỏa ấm. Chậu cúc vàng nở rộ bên hiên nhà. Góc mai già cha đã tỉ mỉ ngắt từng cọng lá để chờ đúng giao mùa nở tung trăm cánh diệu kỳ. Đêm ba mươi Tết có em ngồi trông nồi bánh chưng khuya mà nhớ về anh thiết tha triu mến. Mùa xuân tươi vui là mùa xuân sum họp gia đình, bạn bè thân thiết. Mong anh trở về cùng em bên bếp lửa hồng, cho mắt mẹ thôi lệ nhòa, rạng rỡ niềm vui đoàn tụ:

*Á... a... a... a...
Hát khúc hoan ca thắm tươi đời lính
Á... a... a... a...
Chúc mẹ hiền dứt ưu tình...*

Nụ cười đã trở về trên môi mẹ già, vòng tay mở rộng chờ đón người con yêu bao năm dài biệt. Tiếng nói vang vang, nụ cười rộn rã của người thanh niên làm ấm áp mái tranh nghèo thiếu bàn tay con chăm sóc. Nguyên ước cho quê hương được thanh bình, cho tình yêu đôi lứa được thơm hoa kết trái như đôi chim non ríu rít đang móm mõi cho nhau trên cành lộc biếc:

*Rượu hân hoan mừng đôi uyên ương
Xây tổ ấm trên cành yêu thương...*

Lời chúc Tết càng rộn ràng hơn nữa trong những nụ cười viên mãn, tiếng tụng ly mời chào thân thiết của bạn bè. Người ta

hát những bài ca vui, đọc những vần thơ hay đã được người nghệ sĩ trau chuốt gửi tặng cho đời. Người nghệ sĩ cầm bút lên đề viết về mỗi giao cảm theo mùa. Đêm xuân rạo rực, hồn xuân thắm tươi. Sức sống của cả năm dường như đang bắt đầu từ những giây phút thiêng liêng, vô hình lan theo làn khói hương trầm nghi ngút. Người ta khai bút đầu năm bằng những ý xuân nồng nàn mong cho tình xuân luôn tươi trẻ:

*Nào cạn ly mừng người nghệ sĩ
Nét thi ca chấm phá tô lên đời mới...*

Giữa giây phút thiêng liêng của đêm Giao thừa, bao nhiêu tị hiềm đắng cay chợt biến mất. Có những khuôn mặt tưởng đã từng quên giờ đây trong khoảng không gian vô tận của phút giao mùa, chợt hiểu, ánh mắt đó, nụ cười đó, vẫn còn tồn tại mãi trong tâm trí không nguôi:

*Bạn hồi vang lên
Lời hứa thiêng liêng
Chúc non sông hòa bình
Ngày máu xương trôi tuột rơi
Ngày ấy quê hương yên vui
Đợi anh về trong chén tình đầy vui...*

Niềm mơ ước thanh bình trong Ly Rượu Mừng chính là lời cầu chúc chân thành của nhạc sĩ Phạm Đình Chương. Mơ ước của một người nhạc sĩ đã trải qua bao nỗi thăng trầm của đất nước. Lời nhạc giản dị, điệu nhạc rộn ràng. Người nhạc sĩ thiên tài đã viết về niềm mơ ước rất chung của bao người trong những nốt nhạc thiết tha. Không đơn giản chỉ là một nỗi niềm riêng tư dành cho anh, hay cho em, mà còn có bóng dáng của quê hương đất nước trong thời chinh chiến:

*Nhắc cao ly này
Hãy chúc ngày mai sáng trời tự do
Nước non thanh bình
Muôn người hạnh phúc chan hòa...*

Cuối cùng, niềm mơ ước đã được dâng lên cao vút trong phần kết thật tròn trịa tràn

đây gửi đến mọi người, mọi nhà:

*Ước mơ hạnh phúc nơi nơi
Hương thanh bình dâng phôi phới.*

Điệu nhạc ấy, lời nhạc ấy đã khiến Ly Rượu Mừng trở thành bất tử theo thời gian dù đã trải qua hơn nửa thế kỷ. Người nhạc sĩ thiên tài nay đã khuất, nhưng mỗi khi xuân về, nếu chúng ta có cùng nắm tay nhau cất lên khúc nhạc mừng xuân, hãy nhớ về ông, hãy nhớ về những người bạn, người thân đã ra đi... với lòng tha thiết cho một tình yêu chân thành, vĩnh cửu.

Nguyễn Tú My

